

UZASADNIENIE

S. C. (...) decyzją nr (...) z dnia 4 lipca 2022 r. odmówił ubezpieczonej E. W. prawa do jednorazowego odszkodowania za wypadek pozostający w związku ze służbą wojskową z dnia 31 marca 2022 r. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy powołał się na treść dokumentacji powypadkowej sporządzonej po zdarzeniu z dnia 31 marca 2022 r. podnosząc, że na skutek jego zaistnienia E. W. nie odniosła żadnych obrażeń. Organ podniósł, że zdarzenie z dnia 31 marca 2022 r. nie może zostać uznane za wypadek pozostający w związku ze służbą wojskową, gdyż nie ustalono, aby zaistniały okoliczności potwierdzające przyczyny zewnętrzne prowadzące do powstania urazu w dniu 31 marca 2022 r.

W odwołaniu od powyższej decyzji E. W. wniosła o zmianę rozstrzygnięcia organu poprzez uznanie zdarzenia z dnia 31 stycznia 2022 r. za wypadek pozostający w związku ze służbą i przyznania na rzecz skarżącej jednorazowego odszkodowania przysługującego w razie wypadku pozostającego w związku ze służbą, a także o obciążenie organu kosztami postępowania przed sądem, w tym i kosztami zastępstwa adwokackiego skarżącej.

Skarżąca zarzuciła decyzji:

1) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 508 pkt 1 w zw. z art. 509 ust. 1, art. 516 oraz art. 517 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2022 r., poz. 655 ze zm.) przez błąd w subsumcji polegający na nieprawidłowym przyjęciu, że w sprawie niniejszej nie istniały przesłanki do przyznania ubezpieczonej jednorazowego świadczenia odszkodowawczego przysługującego wskutek jej wypadku z dnia 31 marca 2022 r., bowiem dolegliwości E. W. są skutkiem jej schorzenia samoistnego i jego wystąpienie w czasie wykonywania czynności wchodzących do zakresu obowiązków nie stwarza podstawy do przypisania temu zdarzeniu cech wypadku rozumieniu wskazanych przepisów, podczas gdy zgodnie z prawidłową wykładnią tych przepisów - takie przesłanki zaistniały, bowiem dolegliwości zdrowotne ubezpieczonej powstały na skutek zdarzenia wywołanego przyczyną zewnętrzną, a zarazem pozostają w związku z wykonywaniem przez nią obowiązków służbowych i poleceń przełożonych, skoro ubezpieczona podczas wykonywania obowiązków służbowych podczas wstawania z krzesła (fotela komputerowego), nagle na skutek jego odsunięcia się upadła i poczuła ból w dolnej części pleców, na skutek czego przebyła ona zespół bólów lędźwiowo-krzyżowy z prawostronną rwą kulszową w przebiegu dyskopatii L4/L5

i L5/S1 leczonej operacyjnie, co skutkowało naruszeniem sprawności jej organizmu powodującym upośledzenie jego czynności na okres przekraczający 6 miesięcy, jako że do dnia 31 grudnia 2022 r. ubezpieczona pozostaje zwolniona przez lekarza z zajęć wychowania fizycznego, służb, wart, zapraw, zajęć w polu i zajęć poligonowych, zaś aktualnie przebywa w szpitalu rehabilitacyjnym,

2) błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę rozstrzygnięcia, który nastąpił w wyniku naruszenia przez organ rentowy jako organ administracji dyspozycji wynikających z:

- art. 7 k.p.a., tj. zasady prawdy obiektywnej i obowiązku dokładnego wyjaśnienia oraz odtworzenia rzeczywistego stanu faktycznego sprawy,
- art. 75 § 1 k.p.a., tj. obowiązku dopuszczenia i przeprowadzenia wszelkich dowodów służących wyjaśnieniu sprawy,
- art. 77 § I k.p.a., tj. zasady oficjalności, działania z urzędu i obowiązku wyczerpującego rozpatrzenia materiału dowodowego,
- art. 80 k.p.a., tj. obowiązku oceny okoliczności sprawy na podstawie całokształtu materiału dowodowego,

który wyraził się w nieprawdziwym i sprzecznym z treścią materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie przyjęciem, iż dolegliwości E. W. na skutek jej wypadku z dnia 31 marca 2022 r., są skutkiem schorzenia samoistnego i ich wystąpienie

w czasie wykonywania czynności wchodzących do zakresu obowiązków nie stwarza podstawy do przypisania temu zdarzeniu cech wypadku rozumieniu wskazanych przepisów ustawy

o obronie Ojczyzny.

W uzasadnieniu odwołania skarżąca wskazała, że pełni zawodową służbę wojskową w Jednostce Wojskowej nr (...) w B.. W dniu 31 marca 2022 r., podczas wykonywania obowiązków służbowych, wstawała z fotela komputerowego, a nagle na skutek jego odsunięcia się upadła i poczuła ból w dolnej części pleców, na skutek czego przebyła zespół bólowy lędźwiowo-krzyżowy z prawostronną rwą kulszową w przebiegu dyskopatii L4/L5 i L5/S1 leczonej operacyjnie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy – S. C. (...) wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu organ wywiódł jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

E. W. pełniła czynną służbę wojskową od dnia 1 września 2015 r.
Ostatnio w Jednostce Wojskowej nr (...) w B..

Niesporne.

W dniu 31 marca 2022 r. około godziny 7:00 w kancelarii w budynku nr (...) na terenie 102. Batalionu Ochrony podczas wykonywania czynności służbowych E. W. wstawała z fotela znajdującego się obok biurka. W pewnym momencie fotel przesunął się na kółkach. Odwołująca się E. W. ratując się przed upadkiem przeniosła swój ciężar ciała na prawą nogę, co spowodowało u niej silny ból w dolnej części pleców. Ubezpieczona wzięła leki przeciwbólowe, a po pracy udała się do lekarza ortopedy, który stwierdził zespół bólowy L/S i radikulopatię prawostronną.

W dniu 8 kwietnia 2022 r., w wyniku przeprowadzenia rezonansu magnetycznego, rozpoznano u E. W. odprostowaną lordozę lędźwiową, nadto szerokopodstawną, pośrodkową, bardziej skierowaną na prawo przepuklinę krążka międzykręgowego L4/L5, uwypuklającą się dokanałowo ponad 4 mm, z uciskiem worka oponowego, graniczącą z prawym korzeniem nerwu L5 w odcinku wewnątrzkanałowym, osteofitozę dootworową prawostronną, wypadnięcie jądra miazdżystego L5/S1 dokanałowego centralnie, wypełniającego światło kanału kręgowego, z cechami bezwzględnej stenozy, ponadto towarzyszące zmiany zwyrodnieniowe stawów międzykręgowych, obniżone, o niskim sygnale i z cechami odwodnienia krążki międzykręgowe L4/L5 i L5/S1, nierówny zarys blaszek granicznych tych trzonów, a także przykrążkowe zmiany hiperintensywne zwyrodnienia tłuszczowego szpiku.

Po wykonaniu rezonansu magnetycznego E. W. została skierowana na oddział chirurgii urazowo-ortopedycznej w Szpitalu Wojewódzkim w S., gdzie wykonano u niej zabieg operacyjny. W rozpoznaniu pooperacyjnym stwierdzono u pacjentki przemieszczenie krążka międzykręgowego.

Dowód:

- protokół powypadkowy (...), meldunek Szefa Sekcji Ochrony (...) Niejawnych z dnia 8 czerwca 2022 r., oświadczenie poszkodowanej, oświadczenie świadka wypadku, historia zdrowia i choroby z Centrum Medycznego (...), karta informacyjna leczenia szpitalnego, dokumentacja medyczna – akta sprawy odszkodowawczej w aktach organu, nienumerowane,

- przesłuchanie E. W. – k. 45-45v.

Orzeczeniem Rejonowej Wojskowej Komisji Lekarskiej w S. nr (...) z dnia 8 lipca 2022 r. E. W. została uznana za zdolną do zawodowej służby wojskowej, będąc zwolnioną z zajęć i egzaminów z wychowania fizycznego oraz zajęć w polu na okres 3 miesięcy. R. (...) w S. nie stwierdziła związku ze służbą wojskową przebytego zespołu bólowego lędźwiowo-krzyżowego z prawostronną rwą kulszową w przebiegu dyskopatii L4/L5 i L5/S1 leczonej operacyjnie.

Niesporne, nadto: orzeczenie z dnia 8 lipca 2022 r. – k. 13.

Dolegliwości, które wystąpiły w dniu 31 marca 2022 r. u E. W. spowodowane były przede wszystkim zmianami zwyrodnieniowo-dyskopatycznymi kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego, które powstawały latami. Zaburzenie równowagi po wstaniu z fotela nie stanowiło czynnika zewnętrznego jakiegokolwiek urazu kręgosłupa.

Dowód:

- opinia sądowo-lekarska biegłych sądowych z zakresu ortopedii H. M. i neurologii T. P. – k. 52-53,

- opinia uzupełniająca biegłych sądowych z zakresu ortopedii H. M. i neurologii T. P. – k. 74,

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W myśl art. 516 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz.U. z 2022 r. poz. 655) jednorazowe odszkodowanie przysługuje żołnierzowi, który wskutek wypadku albo choroby doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Zgodnie z art. 511 ustawy o obronie Ojczyzny uszczerbek na zdrowiu uważa się za:

- 1) stały - jeżeli powoduje upośledzenie czynności organizmu nierokujące poprawy;
- 2) długotrwały - jeżeli powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy mogące ulec poprawie.

Zgodnie z art. 509 ust. 2 ustawy o obronie Ojczyzny świadczenia odszkodowawcze przysługują żołnierzowi, który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku, albo wskutek choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej.

W myśl art. 508 pkt 1 ustawy o obronie Ojczyzny za wypadek należy rozumieć nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, pozostające w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej, z wyjątkiem terytorialnej służby wojskowej pełnionej dyspozycyjnie, które zaszło podczas:

- a) wykonywania obowiązków służbowych albo poleceń przełożonych,
- b) wykonywania czynności w interesie służby wojskowej, nawet bez polecenia przełożonych,
- c) ratowania ludzi z grożącego niebezpieczeństwa albo ratowania mienia przed zniszczeniem lub zagarnięciem,
- d) udziału w pościgu lub ujęciu osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa albo ochroną innych osób przed napaścią,
- e) odbywania drogi do miejsca i z miejsca wykonywania czynności określonych w lit. a i b

- lub w związku z tymi czynnościami;

Z cytowanych przepisów wynika zatem, iż aby zdarzenie można było uznać za wypadek pozostający w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej, zdarzenie musi być nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną i musi nastąpić podczas wykonywania lub w związku

z wykonywaniem czynności lub obowiązków strictly wymienionych przepisem – pozostawać w związku ze służbą.

W zaskarżonej przez odwołującą się decyzji S. C. (...), na podstawie art. 508 pkt 1, art. 509 i art. 527 ustawy o obronie Ojczyzny, odmówił E. W. przyznania prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu zdarzenia z dnia 31 marca 2022 r. pozostającego w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej powołując się na brak przyczyny zewnętrznej powstania dolegliwości jej kręgosłupa mogącej wynikać ze szczególnych właściwości lub warunków służby wojskowej.

Z kolei odwołująca się podnosiła, że zdarzenie z dnia 31 marca 2022 r. stanowiło wypadek w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej wskazując, że w tym dniu upadła wstając z krzesła.

Sąd zauważył, że okoliczność upadku ubezpieczonej w momencie zdarzenia nie znajduje oparcia w zgromadzonym przez Sąd materiale dowodowym. Co więcej, dopiero w odwołaniu E. W. wskazała, że upadła wstając z krzesła zza biurka. Na taki fakt nie wskazywał ani protokół powypadkowy sporządzony przez organ rentowy, ani jej oświadczenie złożone w charakterze osoby poszkodowanej w postępowaniu powypadkowym. Biorąc pod uwagę treść przesłuchania E. W. przeprowadzonego na rozprawie stwierdzić należy, że okoliczność ta nie została wykazana przez odwołującą się i jawi się jako nieprawdziwa – przytoczone jedynie na użytek procesu. Z materiału dowodowego wynika, jedynie, że odwołująca się w dniu 31 marca 2022 r. wykonała ruch polegający na przeniesieniu ciężaru ciała na prawą nogę w celu asekuracji przed upadkiem, do którego nie doszło. W tej sytuacji należało ocenić, czy ten ewentualny nagły ruch mógł stanowić przyczynę zewnętrzną powstania dolegliwości bólowych kręgosłupa odwołującej się i wpływać na dalsze upośledzenie jego funkcji.

Zatem spór w niniejszej sprawie ostatecznie dotyczył tego, czy dolegliwości, które wystąpiły w dniu 31 marca 2022 r. u E. W. spowodowane były przyczyną wewnętrzną czy też może przyczyną zewnętrzną, a także czy w związku z tym można uznać zdarzenie z dnia 31 marca 2022 r. za wypadek w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej, w sytuacji, gdy zachowany został związek czasowy, miejscowy i funkcjonalny ze służbą wojskową.

Na tę okoliczność Sąd dopuścił w sprawie dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu ortopedii H. M. i neurologii T. P.. Biegli badali bezpośrednio odwołującą się i analizowali dokumentację medyczną dotyczącą E. W..

Biegli rozpoznali u ubezpieczonej słabszy lewy odruch skokowy, kręgosłup nieco lewostronnie wygięty, bolesność palpacyjną na wysokości blizny w odcinku L/S, a także ruchomość nieznacznie ograniczoną w odcinku lędźwiowym. U odwołującej się rozpoznali zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego leczone operacyjnie w dniu 22 kwietnia 2022 r. z dobrym efektem klinicznym. W wyniku operacji usunięto dysk L4/L5 i L5/S1 ze stabilizacją. Obecnie ubezpieczona skarży się na bóle kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego.

Zdaniem biegłych dolegliwości, które wystąpiły u ubezpieczonej w dniu 31 marca 2022 r. spowodowane były przede wszystkim zmianami zwyrodnieniowo-dyskopatycznymi kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego, które powstawały latami. Ruch kręgosłupa podczas wstawania z krzesła spowodował wystąpienie objawów ostrego zespołu bólowego. Nie pozostawał on jednak, w ocenie biegłych, w związku z pełnieniem służby wojskowej.

Organ rentowy nie wniósł zarzutów względem opinii biegłych, jednak uczyniła to strona odwołująca się w piśmie z dnia 6 czerwca 2023 r. Zdaniem odwołującej się biegli nie udzielili odpowiedzi na pytanie, czy zdarzenie z dnia 31 marca 2022 r. spowodowało u niej uraz skutkujący stałym lub długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu i w jakiej wysokości. W piśmie zawierającym zarzuty do opinii pełnomocnik odwołującej się ponownie powoływał się na upadek, który, jak już wskazano powyżej, wykluczono. Poza zarzutami strona odwołująca się wniosła o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych również z zakresu traumatologii oraz chirurgii. Sąd pominął wniosek, ponieważ biegły sądowy H. M. jest biegłym również z zakresu chirurgii i traumatologii, nie było więc potrzeby powoływania kolejnego biegłego.

W odpowiedzi na zarzuty podniesione przez odwołującą się biegli sporządzili w dniu 3 października 2023 r. opinię uzupełniającą. Wskazali w niej, że w dniu 31 marca 2022 r.

u ubezpieczonej wystąpił zespół bólowy kręgosłupa, będący wynikiem skrętu tułowia po wstaniu z fotela. Podkreślili, że w mechanizmie tym jest brak przyczyny zewnętrznej. Zaburzenia równowagi po wstaniu z fotela biegli nie uznali za przyczynę zewnętrzną. Zdaniem biegłych zespół bólowy kręgosłupa u ubezpieczonej wystąpił na podłożu

zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych kręgosłupa i nie ma charakteru urazowego, przez co nie mogli oni określić uszczerbku na zdrowiu.

W wyniku tak uzupełnionej opinii Sąd nie podzielił zarzutów odwołującej się i w pełni zgadza się z wyrażonym przez biegłych w opinii stanowiskiem, a przyjęte przez biegłych wnioski uznaje za własne. W ocenie Sądu, wydana w sprawie opinia jest rzetelna, oparta na komplecie dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy i badaniu odwołującej się przeprowadzonym w dniu 24 marca 2023 r. Zdaniem Sądu, biegli posiadają wystarczającą wiedzę z dziedziny medycyny objętej zakresem przedmiotowym opinii. Biegli byli zatem w stanie ustalić fakty potrzebne do sporządzenia opinii, dokonać ich właściwej, obiektywnej analizy, jak też wyprowadzić poprawne wnioski, pozostające w zgodzie z zasadami sztuki lekarskiej oraz wiedzą z zakresu danej dziedziny medycyny, a także z zasadami zwykłego doświadczenia życiowego przeciętnego człowieka. Taką ocenę kwalifikacji i umiejętności biegłych wspiera treść samej opinii. Trzeba przede wszystkim zwrócić uwagę na dokładne ujęcie omawianego przez biegłych zagadnienia. Przedstawili oni swój wywód logiczny w racjonalnie uargumentowany sposób. Opinia została sporządzona nie na podstawie arbitralnej i formułowanej apriorycznie oceny, lecz w oparciu o obiektywne i rzetelnie zebrany materiał badawczy (przy zastosowaniu wymaganych przy tego rodzaju schorzeniach metodach diagnostycznych), który potwierdzał prawidłowość wyrażonego przez biegłych osądu. Biegli wyczerpująco wyjaśnili, z jakich względów schorzenia odwołującej się mają charakter samoistny, nie miały przyczyny zewnętrznej, a przez to nie sposób jest uznać zdarzenia z dnia 31 marca 2022 r. za wypadek w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej.

Sąd doszedł do wniosku, że zmiany dyskopatyczne w obrębie kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego E. W. powstawały latami a ich jakkolwiek nagłe ujawnienie się w dniu 31 marca 2022 r. stanowiło objaw schorzenia samoistnego a nie urazu mającego związek z pełnieniem wojskowej. Dolegliwości mogły ujawnić się w każdym momencie, biorąc pod uwagę stopień zaawansowania zmian chorobowych, niezależnie od tego, czy odwołująca się o zmianach tych wiedziała.

Ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd działał w oparciu o dowody z dokumentów, albowiem ich wiarygodność i autentyczność nie budziła wątpliwości stron ani Sądu, w oparciu o opinie biegłych, której Sąd w pełni dał wiarę. Ponadto Sąd oparł ustalenia faktyczne na zeznaniach odwołującej się E. W.. Skarżąca w sposób spójny opisała swoje dolegliwości oraz okoliczności ich wystąpienia.

Mając powyższe na względzie stwierdzić należy, że schorzenia narządu ruchu występujące u E. W. stanowią schorzenia samoistne i nie są skutkiem zdarzenia z dnia 31 marca 2022 r. W konsekwencji brak jest podstaw do przyznania skarżącej jednorazowego odszkodowania za wypadek pozostający w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej. Wobec czego Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako nieuzasadnione.

Rozstrzygnięcie o kosztach wydano na podstawie art. 98 k.p.c. Na koszty procesu poniesione przez organ złożyło się wynagrodzenie jego pełnomocnika w kwocie 180 zł na podstawie § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst – Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...).

3. (...)

(...)